

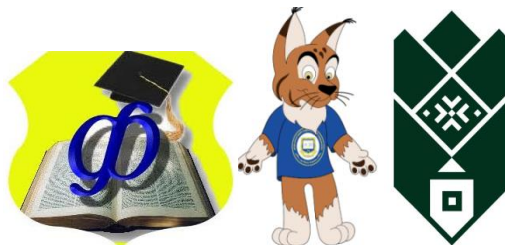
Карпатський національний університет імені Василя Стефаника
ГО «Агенти змін-ІФ»
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
Національний університет "Чернігівська політехніка"
Університет Григорія Сковороди в Переяславі
Херсонський національний технічний університет
Одеський національний університет імені
І.І. Мечникова
Національний університет «Києво-Могилянська академія»
Національна академія статистики, обліку та аудиту
Львівський торговельно-економічний університет
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

«Сучасні виклики та тенденції розвитку фінансової системи»

**Збірник
тез доповідей**

**II Всеукраїнської науково-практичної
конференції**

20 травня 2025 року

Івано-Франківськ

Су 89

Сучасні виклики та тенденції розвитку фінансової системи: збірник тез доповідей II Всеукраїнської науково-практичної конференції (Івано-Франківськ, 20 травня 2025 року) / Карпатський (Прикарпатський) національний університет імені Василя Стефаника. Івано-Франківськ, 2025. 224 с.

Рецензенти:

Олена ШИШКІНА – доктор економічних наук, професор. професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування НУ «Чернігівська політехніка».

Іван БЛАГУН – доктор економічних наук, професор. професор кафедри менеджменту і маркетингу Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

У збірнику представлені тези доповідей учасників II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні виклики та тенденції розвитку фінансової системи». Авторами проведені дослідження за такими напрямками: публічні фінанси та фіскальну політику в умовах економічної нестабільності корпоративні фінанси: стратегічне управління в умовах турбулентності, фінансова безпека держави та боротьба з відмиванням коштів і фінансуванням тероризму в сучасних умовах, банківська система та небанківський сектор в умовах цифрової трансформації, ринок страхування: сучасні тренди та перспективи розвитку, фондові ринки: виклики та можливості для інвесторів, цифрова економіка та її вплив на фінансову систему, інновації у сфері фінансових технологій, роль міжнародних фінансових відносин у розвитку національної економіки, фінансовий контроль та аудит у сучасних умовах, механізми залучення інвестицій і проєктна діяльність в умовах сьогодення.

Для вчених, викладачів, докторантів, аспірантів, здобувачів вищої освіти, представників державних органів влади та місцевого самоврядування, представників бізнесу та інших зацікавлених осіб.

Адреса організаційного комітету:

76018, Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57, Карпатський
(Прикарпатський) національний університет імені Василя Стефаника,
кафедра фінансів,
e-mail: konf.kfin.pnu@gmail.com

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Якубів В.М. – *голова організаційного комітету*, д.е.н., професор, перший проректор Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника;

Левандівський О.Т. – *співголова організаційного комітету*, д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника;

Щур Р.І. – *співголова організаційного комітету*, д.е.н., професор кафедри фінансів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника;

Члени організаційного комітету:

Благунов І.С. – д.е.н., професор, декан економічного факультету Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника;

Ткачук І.Г. – д.е.н., професор кафедри фінансів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника;

Майорова Т.В. – д.е.н., професор кафедри корпоративних фінансів і контролінгу Київського національного економічного університету ім. Вадима Гетьмана;

Дубина М.В. – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Національного університету "Чернігівська політехніка";

Євтушенко Н.М. – к.е.н., доцент, завідувач кафедри фінансів Університету Григорія Сковороди в Переяславі;

Мельник В.М. – д.е.н., професор кафедри фінансів Університету Григорія Сковороди в Переяславі;

Сідельникова Л.П. – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету;

Лук'яненко І.Г. – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів Національного університету «Києво-Могилянська академія»;

Бондарук Т.Г. – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Національної академії статистики, обліку та аудиту;

Береславська О.І. – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансових ринків та технологій Державного податкового університету;

Криховецька З.М. – к.е.н., доцент кафедри фінансів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника;

Кропельницька С.О. – директорка Проєктно-освітнього центру «Агенти змін» ПНУ, к.е.н., доцент кафедри фінансів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника;

Мединська Т.В. – к.е.н., доцент кафедри фінансів, економічної безпеки, банківської справи та страхового бізнесу Львівського торговельно-економічного університету;

Кохан І.В. – к.е.н., доцент кафедри фінансів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника;

Мацьків В.В. – к.е.н., доцент кафедри фінансів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника;

Мигович Т.М. – к.е.н., доцент кафедри фінансів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника;

Білий М.М. – к.е.н., доцент кафедри фінансів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника;

Дмитровська В.С. – к.е.н., доцент кафедри фінансів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника;

Цюпа О.П. – к.е.н., доцент кафедри фінансів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника;

Плець І.І. – к.е.н., доцент кафедри фінансів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника;

Солоджук Т.В. – к.е.н., доцент кафедри фінансів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника;

Жаворонок А. В. – к.е.н., доцент кафедри фінансів і кредиту Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

ЗМІСТ

1. Публічні фінанси та фінансова політика в умовах економічної нестабільності	
<i>Мельник В.М., Євтушенко Н.М.</i> ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПЕРСПЕКТИВИ ВІТЧИЗНЯНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКІВ	8
<i>Чижова Т.В., Ткаченко А.В.</i> АКТУАЛЬНІ ВИКЛИКИ ПРЯМОГО ОПОДАТКУВАННЯ В УМОВАХ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ	11
<i>Бондарук Т.Г.</i> ФІНАНСОВА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ В УКРАЇНІ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ	13
<i>Гребеножко В.О.</i> АНАЛІЗ РОЗВИТКУ ФІСКАЛЬНОГО МЕХАНІЗМУ В УКРАЇНІ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ	15
<i>Чижова Т.В., Чабарай А.О.</i> СУЧАСНІ РЕАЛІЇ СПРАВЛЯННЯ ЄДИНОГО ПОДАТКУ	19
<i>Кужелєв М.О.</i> РОЗВИТОК ПЕНСІЙНОЇ СИСТЕМИ: ДОСВІД США В УМОВАХ СУЧАСНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ	21
<i>Мельник В.М., Гребеножко Р.О.</i> ОСОБЛИВОСТІ ФІСКАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ	23
<i>Нечипоренко А.В.</i> ПУБЛІЧНІ ФІНАНСИ ЯК СКЛАДОВА ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ	27
<i>Петренко В.С.</i> ІНСТРУМЕНТИ ФІСКАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ У ПУБЛІЧНОМУ АДМІНІСТРУВАННІ ПРОЦЕСІВ ЕКОНОМІЧНОГО ВІДНОВЛЕННЯ	29
<i>Руденко В.В.</i> ФІСКАЛЬНІ ІНСТРУМЕНТИ СТИМУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙ У ПЕРІОД ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ	34
<i>Сідельникова Л.П., Граділь К.А.</i> РИЗИКИ ТРАНСФЕРТНОГО ЦІНОУТВОРЕННЯ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ БЮДЖЕТНИХ РЕСУРСІВ ДЕРЖАВИ	37
<i>Цюпа О.П., Возняк В.Ю.</i> МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ ГЕНДЕРНО ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ В БЮДЖЕТНИЙ ПРОЦЕС	42
<i>Щур Р.І., Лаврів А. В.</i> РИЗИКИ БЮДЖЕТНОГО ІНВЕСТУВАННЯ В УМОВАХ ОБМЕЖЕНОСТІ КОШТІВ ДЕРЖАВНОГО І МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ	46
<i>Волкова О.В., Мезетков М.О.</i> НЕОБХІДНІСТЬ РЕФОРМУВАННЯ МИТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ В ПЕРІОД ВІЙНИ	50
<i>Сідельникова Л.П., Петух А.О.</i> ФІСКАЛЬНА РОЛЬ МАЙНОВОГО ОПОДАТКУВАННЯ У ФІНАНСУВАННІ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	54
<i>Цюпа О.П., Плитус К.І.</i> ТРАНСФОРМАЦІЯ СТРУКТУРИ ДОХОДІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ	59
<i>Щур Р.І., Припхан І.І., Урбанович М.М.</i> МУНІЦИПАЛЬНІ ОБЛІГАЦІЇ ЯК ПЕРСПЕКТИВНИЙ ФІНАНСОВИЙ ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД	64
<i>Мацьків В.В., Вульчин В.Р.</i> ВПЛИВ ПОДАТКОВИХ НАДХОДЖЕНЬ НА СТІЙКІСТЬ ДЕРЖАВНИХ ФІНАНСІВ В УКРАЇНІ	67

Оскільки Україна продовжує долати труднощі, пов'язані з інтеграцією цифрових інновацій у свою фіскальну політику, стає дедалі очевиднішим, що цей шлях має ключове значення для вдосконалення фіскальних операцій країни та створення надійної основи для сталого економічного зростання.

Список використаних джерел:

1. Рабінович О. Політика розвитку ЄС щодо України: зміна фокусу після Євромайдану. *Дослідження європейської інтеграції*. 2019. № 13(1). С. 45–60.
2. Transparency International. (2021). Індекс сприйняття корупції. URL: <https://www.transparency.org>

УДК 336.1

Нечипоренко А. В.

к.е.н., доцент кафедри фінансів

Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

м. Київ

ПУБЛІЧНІ ФІНАНСИ ЯК СКЛАДОВА ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ

Публічні фінанси відіграють важливу роль у функціонуванні фінансової системи держави, адже охоплюють мобілізацію, розподіл і використання фінансових ресурсів, необхідних для реалізації функцій держави [1]. Ефективність управління публічними фінансами безпосередньо впливає на макроекономічну стабільність та інвестиційну привабливість країни.

Управління публічними фінансами представляє собою сукупність прийомів і методів цілеспрямованого впливу з боку суб'єктів стратегічного та оперативного управління на об'єкт управління (державний і місцеві бюджети, кошти головних розпорядників бюджетних коштів) для досягнення поставлених цілей [2]. Складові системи управління публічними фінансами представлено на рисунку 1.

Роль публічних фінансів дедалі значно зростає, оскільки вони стають важливим інструментом подолання кризових явищ та забезпечення конкурентоспроможності національної економіки на міжнародному рівні. Основними інструментами управління різних складових публічних фінансів є податки (збори, платежі), позики, бюджетні асигнування, міжбюджетні трансферти, кредитування, бюджетування, державні запозичення тощо [2].

Управління публічними фінансами має забезпечувати формування та ефективний розподіл публічних централізованих та децентралізованих

фондів коштів, які є необхідними для виконання державою та органами місцевого самоврядування покладених на них завдань і функцій [3].

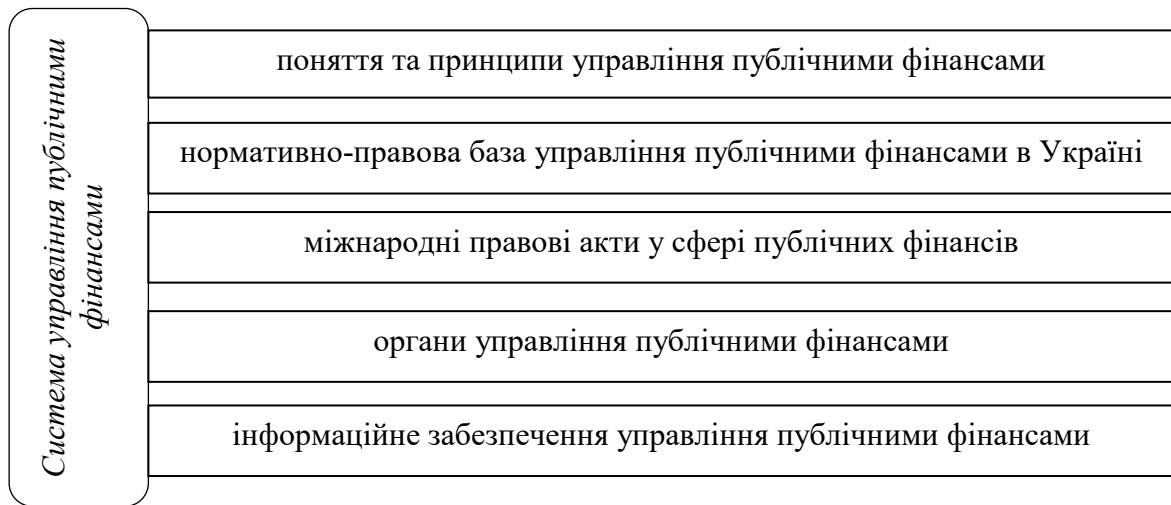

Рис. 1. Складові системи управління публічними фінансами.

Джерело: складено автором на основі [2].

Крім того, публічні фінанси виконують стабілізаційну функцію. Так, у періоди економічної нестабільності уряд може використовувати фіскальні інструменти для стимулювання економіки, підтримки виробництва та захисту вразливих верств населення. У цьому контексті важливою є гнучкість бюджетної політики та здатність адаптувати її до змін економічного середовища.

Важливо відзначити, що цифровізація економіки впливає на трансформацію публічних фінансів, створюючи нові можливості для підвищення ефективності управління, але водночас висуває нові вимоги до системи фінансового контролю та надійності фінансових інститутів. Впровадження інноваційних технологій у сферу публічних фінансів дозволяє оптимізувати процеси мобілізації та використання фінансових ресурсів, сприяє зниженню адміністративних витрат та підвищенню якості наданих суспільних послуг.

В умовах воєнного стану в Україні роль публічних фінансів набуває ще більшої ваги, адже саме вони забезпечують функціонування критично важливих секторів держави. Підвищене навантаження на державний бюджет вимагає раціонального використання фінансових ресурсів, прозорості бюджетного процесу та мобілізації як внутрішніх, так і зовнішніх джерел фінансування.

Система управління публічними фінансами в країні має відповідати сучасним вимогам та включати такі принципи, як прозорість діяльності, стабільність і стійкість бюджету, ефективна система міжбюджетних відносин, консолідація бюджету та бюджетного процесу загалом [4].

Отже, сучасні виклики обумовлюють потребу в ефективному та виваженому управлінні публічними фінансами. Це дозволить не лише

забезпечити функціонування державних інституцій у період війни, але й створити основу для сталого економічного зростання та відновлення України в післявоєнний період.

Список використаних джерел:

1. Kuzheliev M. Financial resources of public sector of economy in ensuring realization of financial policy of the country. Association agreement: driving integrational changes: collective monograph. Accent Graphics Communications Chicago, Illinois, USA, 2019. P. 374–385.

2. Замкова Н., Прутська О., Абдуллаєва А., Гнидюк І., Маршук Л., Нікітішин А., Романовська Ю., Тімошенко Н., Чернега В. Публічні фінанси України в умовах воєнного часу. Монографія. Primedia eLaunch, Boston, USA, 2024. 106 с.

3. Кужелєв М. О. Управління публічними фінансами в умовах реформування економіки України. *Стратегія і практика інноваційного розвитку фінансового сектору України* : зб. матер. III Міжн. наук.- практ. конф., 26-27 березня 2020 р. Ірпінь, 2020. С. 42–44.

4. Нечипоренко А. В., Чернишова Т. О. Напрями вдосконалення системи управління публічними фінансами в Україні. *Управління публічними фінансами та проблеми забезпечення національної економічної безпеки* : збірник тез Податкового конгресу, 12 грудня 2019 р. Ірпінь: УДФСУ, 2019. С. 353–356.

УДК: 336.02:351.72:330.342.14

Петренко В.С.

д.е.н., доцентка, завідувачка кафедри фінансів, обліку та підприємництва
Херсонський державний університет
м. Івано-Франківськ

ІНСТРУМЕНТИ ФІСКАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ У ПУБЛІЧНОМУ АДМІНІСТРУВАННІ ПРОЦЕСІВ ЕКОНОМІЧНОГО ВІДНОВЛЕННЯ

Сучасні виклики, спричинені широкомасштабною збройною агресією проти України, актуалізували необхідність глибокої переоцінки підходів до управління фінансовими ресурсами держави. Особливої ваги набуває питання відновлення деокупованих територій, які зазнали масштабних руйнувань інфраструктури, деградації економічної активності та депопуляції. Відновлення таких регіонів потребує не лише значних інвестиційних ресурсів, а й ефективної системи публічного адміністрування, в основі якої має бути гнучка та результативна фіскальна